

Výzkumný ústav zemědělské ekonomiky

VÚZE

Výsledky agrárního zahraničního obchodu ČR
v lednu až září 2004 a 2005

Zpracovali: Ing. Karina Pohlová
Bc. Tomáš Zdražilék

Předání databáze z MZe ČR do VÚZE: 9. 11. 2005

Předání výsledků agrárního zahraničního obchodu na MZe ČR: 1. 12. 2005

Přehled použitých zkratk

EU-15	- Evropská unie do 31. dubna 2005 Belgie, Dánsko, Finsko, Francie, Irsko, Itálie, Lucembursko, Německo, Nizozemsko, Portugalsko, Rakousko, Řecko, Španělsko, Švédsko, Velká Británie
NČZ	- nové členské země EU – státy, které vstoupily do Evropské unie 1. 5. 2005 Česká republika, Estonsko, Kypr, Litva, Lotyšsko, Maďarsko, Malta, Polsko, Slovensko, Slovinsko
SNS	- Společenství nezávislých států Arménie, Ázerbajdžán, Bělorusko, Gruzie, Kazachstán, Kyrgyzstán, Moldávie, Rusko, Tádžikistán, Turkmenistán, Ukrajina, Uzbekistán
ESVO	- Evropské sdružení volného obchodu Island, Lichtenštejnsko, Norsko, Švýcarsko
CEFTA	- Středoevropská dohoda o volném obchodu po 1. lednu 2005 Bulharsko, Chorvatsko, Rumunsko
MERCOSUR	- dohoda o ekonomické spolupráci Argentina, Brazílie, Uruguay, Paraguay
EURO-MED	- Euro-Středomořské partnerství/Barcelonský proces Alžírsko, Egypt, Izrael, Jordánsko, Libanon, Maroko, Palestina, Sýrie, Tunisko, Turecko
ACP	- 77 zemí Afriky, Karibiku a Pacifiku AO, AG, BS, BB, BZ, BJ, BW, BF, BI, CK, TD, CD, DO, DM, DJ, ER, ET, FJ, GA, GM, GH, GD, GY, GN, GW, HT, JM, ZA, CM, CV, KE, KI, KM, CG, LS, LR, MG, MW, ML, MH, MR, MU, FM, MZ, NA, NR, NE, NG, NU, PW, PG, CI, GQ, RW, WS, SN, SC, SL, SO, CF, SD, SR, KN, ST, VC, LC, SZ, SB, TZ, TG, TO, TT, TV, UG, VU, ZM, ZW

1 Základní tendence

Hodnota AZO v září 2005 proti stejnému měsíci roku 2004

- **nárůst obratu** o 2 156,2 mil. Kč, tj. o 16,0 %,
- **zvýšení vývozu** o 1415,1 mil. Kč, tj. o 25,0 %,
- **zvýšení dovozu** o 741,1 mil. Kč, tj. o 9,5 %,
- **snížení schodku bilance** o 674,0 mil. Kč, tj. na hodnotu 1 489,4 mil. Kč,
- **stupeň krytí dovozu vývozem se zvýšil** z 72,3 % na 82,6 %.

Hodnota AZO za leden – září 2005 proti stejnému období roku 2004

- **zvýšení obratu** o 20 508,7 mil. Kč, tj. o 18,5 %,
- **nárůst vývozu** o 11 059,6 mil. Kč, tj. o 24,7 %,
- **nárůst dovozu** o 9 449,1 mil. Kč, tj. o 14,3 %,
- **snížení pasivní bilance** o 1 610,5 mil. Kč, tj. na hodnotu 19 804,6 mil. Kč,
- **zvýšení stupně krytí dovozu vývozem** ze 67,6 % na 73,8 %.

2 Teritoriální skladba

2.1 EU-15

Porovnání AZO ČR s EU-15 v září 2005 se stejným měsícem roku 2004:

- **obrat** – nárůst o 1 099,7 mil. Kč (15,1 %),
- **vývoz** – nárůst o 665,1 mil. Kč (26,9 %),
- **dovoz** – nárůst o 434,6 mil. Kč (9,1 %),
- snížení **bilančního pasíva** o 230,4 mil. Kč na hodnotu 2 089,6 mil. Kč,
- **zvýšení stupně krytí dovozu vývozem** z 51,6 % na 60,0 %.

Porovnání AZO ČR s EU-15 v lednu – září 2005 se stejným obdobím roku 2004:

- **obrat** – nárůst o 9 844,4 mil. Kč (16,1 %),
- **vývoz** – zvýšení o 4 744,2 mil. Kč (25,1%),
- **dovoz** – zvýšení o 5 070,2 mil. Kč (12,1 %),
- prohloubení **schodku bilance** o 296,0 mil. Kč na hodnotu 23 386,4 mil. Kč,
- **zvýšení stupně krytí dovozu vývozem** z 45,1 % na 50,4 %.

Nejvýznamnější položky českého AZO s EU-15 v lednu – září roku 2005:

Vývoz:

- cukr třtinový, řepný, sacharoza (9,1 %)
- pšenice a souřež (7,9 %),
- mléko, smetana nezahuštěná, neslazená (7,2 %)
- cukrovinky bez kakaa (6,9 %)
- pivo (6,9 %)
- živý hovězí dobytek (4,7 %).

Dovoz:

- vepřové maso (7,3 %),
- pokrutiny po extrakci sójového oleje (5,3 %),
- doutníky, doutníčky a cigarety (4,8 %)
- čokoláda a ostatní potravinářské přípravky s kakaem (3,4 %)
- přípravky používané k výživě zvířat (3,4 %)
- pekařské zboží, oplatky, pečivo (2,9 %)
- víno (2,7 %).

2.2 Nové členské státy EU

Porovnání AZO ČR s novými členy EU v září 2005 se stejným měsícem roku 2004:

- **obrat** – nárůst o 651,9 mil. Kč, tj. o 13,8 %,
- **vývoz** – nárůst o 489,7 mil. Kč, tj. o 20,1 %,
- **dovoz** – nárůst o 162,2 mil. Kč, tj. o 7,1 %,
- zvýšení **bilančního aktiva** o 327,4 mil. Kč na hodnotu 479,7 mil. Kč,
- zvýšení **stupně krytí dovozu vývozem** ze 106,7 % na 119,6 %.

Porovnání AZO ČR s novými členy EU v lednu – září 2005 se stejným obdobím roku 2004:

- **obrat** – nárůst o 8 702,4 mil. Kč, tj. o 24,8 %,
- **vývoz** – nárůst o 4 669,2 mil. Kč, tj. o 25,2 %,
- **dovoz** – nárůst o 4 033,2 mil. Kč, tj. o 24,4 %,
- nárůst **bilančního aktiva** o 636,1 mil. Kč na hodnotu 2 635,7 mil. Kč,
- zvýšení **stupně krytí dovozu vývozem** z 112,1 % na 112,8 %.

Nejvýznamnější položky českého AZO s novými členy EU v lednu – září roku 2005:

Vývoz:

- doutníky, doutníčky a cigarety (6,0 %),
- čokoláda a ostatní potravinářské přípravky s kakaem (5,4 %),
- přípravky používané k výživě zvířat (4,1 %),
- pekařské zboží, oplatky, pečivo (3,9 %),
- voda, minerální vody, slazené sodovky (3,8 %),
- slad (3,4 %),
- výtažky, koncentráty kávy, čaje, maté (3,2%),
- cukr třtinový, řepný, sacharoza (3,0 %),
- uzenky, salámy (2,6 %),

Dovoz:

- sýry a tvaroh (7,4 %),
- pekařské zboží, pečivo, oplatky (7,1 %),
- čokoláda, potravinářské přípravky s kakaem (5,6 %)
- potravinové přípravky (4,1 %),
- drůbeží maso a jedlé droby (3,5 %),
- mléko, smetana nezahuštěná, neslazená (3,4 %),
- voda, minerální vody, slazené sodovky (3,2 %),
- vepřové maso (3,0 %).

2.3 SNS

Porovnání AZO ČR se SNS v září 2005 se stejným měsícem roku 2004:

- **obrat** – zvýšení o 48,9 mil. Kč (20,1 %),
- **vývoz** – nárůst o 26,1 mil. Kč (11,9 %),
- **dovoz** – nárůst o 22,8 mil. Kč (98,0 %),
- zvýšení **aktiva bilance** o 3,3 mil. Kč na hodnotu 199,8 mil. Kč.

Porovnání AZO ČR se SNS v lednu - září 2005 se stejným obdobím roku 2004:

- **obrat** – zvýšení o 343,8 mil. Kč (15,9 %),
- **vývoz** – nárůst o 235,4 mil. Kč (11,9 %),
- **dovoz** – zvýšení o 108,4 mil. Kč (58,2 %),
- zvýšení **bilančního aktiva** o 127,0 mil Kč na hodnotu 1 913,4 mil. Kč.

Nejvýznamnější položky AZO ČR se SNS v lednu – září roku 2005:

Vývoz:

- slad (11,4 %)
- cukrovinky bez kakaa (9,1 %)
- pivo (7,2 %)
- ječmen (6,4 %)

Dovoz:

- ostatní skořápkové ovoce KN 0802 (25,7 %),
- čokoláda a ostatní kakaové přípravky (25,1%),
- ovoce, ořechy (5,0 %),
- nezpracovaný tabák, tabákový odpad (4,8 %).

2.4 ESVO

Porovnání AZO ČR se státy ESVO v září 2005 se stejným měsícem roku 2004:

- **obrat** – mírný pokles o 0,1 mil. Kč (0,1 %),
- **vývoz** – mírný pokles o 3,4 mil. Kč (9,7 %),
- **dovoz** - nárůst o 3,3 mil. Kč (10,0 %),
- změna **aktivní na pasivní bilanci** z 1,5 mil. Kč na 5,2 mil. Kč.

Porovnání AZO ČR se státy ESVO v lednu - září 2005 se stejným obdobím roku 2004:

- **obrat** - pokles o 205,1 mil. Kč (27,6 %),
- **vývoz** – pokles o 5,2 mil. Kč (1,8 %),
- **dovoz** - pokles o 199,9 mil. Kč (44,0 %),
- změna z **bilance pasivní na aktivní** (z -166,3 mil. Kč na 28,4 mil. Kč).

Nejvýznamnější položky AZO ČR se státy ESVO v lednu – září roku 2005:

Vývoz:

- rostlinné šťávy a výtažky, pektiny atd. KN 1302 (14,7 %),
- droždí, prášky do pečiva (9,7 %),
- potravinové přípravky (9,3 %).

Dovoz:

- tabák, nezpracovaný tabákový odpad (25,5 %),
- výtažky, koncentráty kávy, čaje, maté (14,4 %),
- čokoláda, přípravky potravinářské s kakaem (9,6 %).

2.5 CEFTA

Porovnání AZO ČR se státy CEFTA v září 2005 se stejným měsícem roku 2004:

- **obrat** – zvýšení o 15,1 mil. Kč (7,0 %),
- **vývoz** – zvýšení o 13,0 mil. Kč (8,1 %),
- **dovoz** – pokles o 2,1 mil. Kč (3,8 %),
- zvýšení **aktiva bilance** o 10,9 mil. Kč na hodnotu 115,3 mil. Kč.

Porovnání AZO ČR se státy CEFTA v lednu – září 2005 se stejným obdobím roku 2004:

- **obrat** – pokles o 80,6 mil. Kč (4,1 %),
- **vývoz** – snížení o 60,1 mil. Kč (4,1 %),
- **dovoz** – snížení o 20,5 mil. Kč (4,3 %),
- snížení **aktivní bilance** o 39,6 mil. Kč na hodnotu 966,7 mil. Kč.

Nejvýznamnější položky českého AZO se zeměmi CEFTA v lednu – září roku 2005:

Vývoz:

- mléko, smetana zahuštěná, slazená (13,1 %),
- cukr třtinový, řepný (12,7 %),
- potravinové přípravky jiné KN 2106 (12,5 %).

Dovoz:

- pekařské zboží, pečivo, oplatky (29,4 %),
- omáčky a přípravky pro omáčky, směsi koření a přísad pro ochucení, hořčičná moučka a připravená hořčice (12,5 %),
- víno (9,6 %).

2.6 MERCOSUR

Porovnání AZO ČR se státy seskupení MERCOSUR v září 2005 se stejným měsícem roku 2004:

- **obrat** – zvýšení o 27,5 mil. Kč (43,4 %),
- **vývoz** - zvýšení o 1,4 mil. Kč (6,6krát),
- **dovoz** – zvýšení o 26,1 mil. Kč (41,3 %),
- zvýšení **pasiva bilance** o 24,7 mil. Kč na hodnotu 87,6 mil. Kč.

Porovnání AZO ČR se státy skupiny MERCOSUR v lednu - září 2005 se stejným obdobím roku 2004:

- **obrat** – pokles o 399,0 mil. Kč (37,2 %),
- **vývoz** se zvýšil o 1,3 mil. Kč (8,6 %),
- **dovoz** – pokles o 400,3 mil. Kč (37,8 %),
- snížení **schodku bilance** o 401,6 mil. Kč na hodnotu 641,4 mil. Kč.

Nejvýznamnější položky AZO ČR se zeměmi seskupení MERCOSUR v lednu – září roku 2005:

Vývoz:

- nezpracovaný tabák, tabákový odpad (63,7 %),
- pšeničný lepek (28,1 %),
- rostlinné šťávy a výtažky, pektiny atd. KN 1302 (5,8 %).

Dovoz:

- výtažky, esence, koncentráty z kávy, čaje nebo maté atd. (23,8 %),
- nezpracovaný tabák, tabákový odpad (22,0 %),
- drůbeží maso a droby (15,0 %).

2.7 EURO-MED

Porovnání AZO ČR se středomořskými státy v září 2005 se stejným měsícem roku 2004:

- **obrat** – nárůst 2,5krát o 165,7 mil. Kč,
- **vývoz** – zvýšení 4,8krát o 188,9 mil. Kč,
- **dovoz** – snížení o 23,3 mil. Kč (39,3 %),
- změna **pasivní bilance na aktivní** z -9,5 mil. Kč na hodnotu 202,6 mil. Kč.

Porovnání AZO ČR se středomořskými státy v lednu - září 2005 se stejným obdobím roku 2004:

- **obrat** – zvýšení 2krát o 1 194,4 mil. Kč,
- **vývoz** – zvýšení 3krát o 1 201,4 mil. Kč,
- **dovoz** – pokles o 7,0 mil. Kč (1,3 %),
- zvýšení **aktivní bilance** z 48,6 mil. Kč na 1257,0 mil. Kč.

Nejvýznamnější položky českého AZO se zeměmi středomoří v lednu – září roku 2005:

Vývoz:

- pšenice a souřež (64,3 %),
- mléko a smetana zahuštěná, slazená (18,1 %),
- sýry a tvaroh (5,5 %).

Dovoz:

- nezpracovaný tabák (23,9 %),
- citrusové plody čerstvé, sušené (11,6 %),
- pekařské zboží, pečivo, oplatky (10,2 %).

2.8 ACP

Porovnání AZO ČR se státy Afriky, Karibiku a Pacifiku v září 2005 se stejným měsícem roku 2004:

- **obrat** – zvýšení o 21,1 mil. Kč (54,7 %),
- **vývoz** se zvýšil 3,1krát - o 14,9 mil. Kč,
- **dovoz** – vzrostl o 6,2 mil. Kč (19,6 %),
- snížení schodku **pasivní bilance** o 8,7 mil. Kč na hodnotu 15,8 mil. Kč.

Porovnání AZO ČR se státy ACP v lednu - září 2005 se stejným obdobím roku 2004:

- **obrat** – zvýšení o 170,5 mil. Kč (43,2 %),
- **vývoz** – zvýšení 3krát o 152,5 mil. Kč,
- **dovoz** – zvýšení o 18,0 mil. Kč (5,7 %),
- snížení **bilančního pasiva** (z 239,5 mil. Kč na hodnotu 105,0 mil. Kč).

Nejvýznamnější položky českého AZO se zeměmi ACP v lednu – září roku 2005:

Vývoz:

- doutníky, doutníčky, cigarety (65,3 %)
- mléko a smetana zahuštěná, slazená (10,6 %),
- pivo (5,4 %).

Dovoz:

- tabák, nezpracovaný tabákový odpad (45,2 %),
- banány (26,7 %),
- káva (7,7 %).

3 Komoditní skladba

3.1 Komoditní skladba vývozu

Porovnání agrárního vývozu ČR v září 2005 se stejným měsícem roku 2004:

K meziročnímu **nárůstu** exportu došlo u 18 komoditních agregací.

Nejvýrazněji se **zvýšila** vývozní hodnota u kapitol:

- KN 10 Obiloviny o 486,9 mil. Kč, tj. 10,7krát,
- KN 15 Živočišné a rostlinné tuky a oleje o 119,8 mil. Kč, tj. 2krát
- KN 17 Cukr a cukrovinky o 296,5 mil. Kč, tj. o 58,4 %.

Nejvýznamnější meziroční **pokles** vykázala kapitola:

- KN 05 Ostatní živočišné produkty o 18,0 mil. Kč, tj. o 35,3 %.

Porovnání agrárního vývozu ČR v lednu – září 2005 s lednem – zářím 2004:

K meziročnímu **nárůstu** exportu v lednu – září roku 2005 došlo u 20 kapitol.

Nejvíce **vzrostl** vývoz v lednu – září 2005 kapitol:

- KN 10 Obiloviny o 3 938,2 mil. Kč, tj. 4krát a
- KN 08 Ovoce a ořechy o 1 076,4 mil. Kč, tj. 2,3krát,
- KN 04 Mléko a mléčné výrobky 909,4 mil. Kč, tj. o 14,5 %.

K největšímu meziročnímu **poklesu** exportu v lednu – září roku 2005 došlo u kapitol:

- KN 11 Mlýn. výrobky, slad, škroby o 430,5 mil. Kč, tj. o 21,0 %.,
- KN 18 Kakao a kakaové přípravky o 276,6 mil. Kč, tj. o 13,0 %

3.2 Komoditní skladba dovozu

Porovnání agrárního dovozu ČR v září 2005 se stejným měsícem roku 2004:

Import se **zvýšil** u 16 komoditních agregací.

Výrazný meziroční **nárůstu** hodnoty dovozu vykázaly kapitoly:

- KN 02 Maso a droby o 198,9 mil. Kč (29,6 %),
- KN 04 Mléko a mléčné výrobky, ptačí vejce, med o 165,3 mil. Kč (31,0 %),
- KN 21 Různé potravinové přípravky o 162,3 mil. Kč (25,8 %).

K výraznějšímu **poklesu** hodnoty dovozu došlo u kapitol:

- KN 24 Tabák a tabákové výrobky o 189,4 mil. Kč, tj. o 61,0 %,
- KN 18 Kakao a kakaové přípravky o 41,6 mil. Kč, tj. o 5,8 % a
- KN 15 Živočišné a rostlinné tuky a oleje o 29,5 mil. Kč, tj. o 8,7 %.

Porovnání agrárního dovozu ČR v lednu – září 2005 se stejným obdobím roku 2004:

Meziroční **zvýšení** importu zaznamenalo 16 komoditních agregací.

K nejvýraznějšímu **nárůstu** došlo u kapitol:

- KN 02 Maso a droby o 2 798,9 mil. Kč, tj. 60,5 %,
- KN 04 Mléko a mléčné výrobky o 1 542,8 mil. Kč, tj. o 42,4 % a
- KN 08 Ovoce, ořechy o 1 501,8 mil. Kč, tj. o 23,6 %.

K největšímu **poklesu** dovozu došlo v lednu – září 2005 u kapitol:

- KN 23 Zbytky a odpad z potravinář. průmyslu, krmivo o 822,8 mil. Kč, tj. o 13,9 % a
- KN 15 Živočišné a rostlinné tuky a oleje o 464,6 mil. Kč, tj. o 15,8 %.

3.3 Komoditní skladba bilance

Porovnání bilance AZO v září 2005 se stejným měsícem roku 2004:

V září 2005 vykázalo **aktivní bilanci** celkem 9 kapitol.

Nárůst aktiva bilance zaznamenaly 4 kapitoly:

- KN 12 Olejnatá semena a plody o 9,1 mil. Kč
- KN 13 Rostlinné výtažky a šťávy o 5,3 mil. Kč
- KN 17 Cukr a cukrovinky o 318,9 mil. Kč
- KN 22 Nápoje, lihové tekutiny a ocet o 6,1 mil. Kč.

Ke změně z **pasivní bilance na aktivní** došlo u 2 kapitol:

- KN 10 Obiloviny (z -30,3 mil. Kč na hodnotu 466,4 mil. Kč) a
- KN 24 Tabák a tabákové výrobky (z -50,3 mil. Kč na hodnotu 154,4 mil. Kč).

Naopak ke změně z bilančního **aktiva na pasivum** nedošlo u žádné kapitoly.

Největší **prohloubení pasivní bilance** zaznamenaly kapitoly:

- KN 02 Maso a droby o 177,7 mil. Kč a
- KN 21 Různé potravinové přípravky o 120,5 mil. Kč.

Největší snížení **aktivní bilance** nastalo u kapitoly:

- KN 01 Živá zvířata o 57,9 mil. Kč.

Největší **snížení schodku bilance** vykázala kapitola:

- KN 15 Živočišné a rostlinné tuky a oleje o 149,3 mil. Kč.

Porovnání bilance AZO v lednu – září 2005 se stejným obdobím roku 2004:

V lednu – září roku 2005 mělo **aktivní bilanci** 8 kapitol.

K **nárůstu aktiva bilance** došlo u 3 kapitol:

- KN 01 Živá zvířata o 70,3 mil. Kč,
- KN 10 Obiloviny o 4 131,9 mil. Kč a
- KN 12 Olejnatá semena a plody o 1 186,7 mil. Kč.

Nejvýraznější **pokles bilančního aktiva** zaznamenala kapitola:

- KN 04 Mléko a mléčné výrobky, ptačí vejce, med o 633,5 mil. Kč.

Změnu bilance z **pasiva** na **aktivum** a naopak nezaznamenala žádná kapitola.

Nejvýraznější **prohloubení pasivní bilance** vykazala kapitola:

- KN 02 Maso a droby o 2 445,6 mil. Kč a
- KN 21 Různé potravinové přípravky o 745,8 mil. Kč.

Největší meziroční **snížení pasivní bilance** zaznamenala kapitola:

- KN 23 Zbytky a odpady potravinářského průmyslu, krmiva o 1 497,7 mil. Kč.
- KN 15 Živočišné a rostlinné tuky a oleje o 915,9 mil. Kč.